

Den 26. januar 2011

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af detentionen i Nuuk den 20. august 2006

OPFØLGNING

J.nr. 2006-2144-618/PK

Indholdsfortegnelse

Ad 1.	Celler, forrum mv.	2
Ad 4.	Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter	4
Ad 5.	Andre forhold	4
Ad 6.1.	Lidt om sagerne	6
Ad 6.3.	Belægning.....	7
Ad 6.4.	Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.	8
Ad 6.5.	Udskrift af kriminalregisteret	11
Ad 6.6.	Lægeundersøgelse	12
Ad 6.7.	Visitation	13
Ad 6.8.2.	Tilsyn med berusere mv.	15
Ad 6.9.	Afgivelse af detentionsanbragte (tilbageholdte og domfældte) til anstalten for domfældte som "dagfolk"	16
Ad 6.10.	Løsladelse	18
Ad 6.11.	Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte	18
	Opfølgning	20
	Underretning	20

Den 3. september 2007 afgav jeg en endelig rapport om min inspektion den 20. august 2006 af detentionen i Nuuk. I rapporten bad jeg politiet i Nuuk og Politimesteren i Grønland om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold. Jeg bad om at oplysningerne blev sendt til mig gennem Justitsministeriet med henblik på at ministeriet kunne komme med bemærkninger hertil.

Jeg modtog herefter udtalelser af 18. juli 2008 og 15. oktober 2009 fra Politimesteren i Grønland. Det fremgår af den førstnævnte udtalelse at politiet i Nuuks oplysninger er indarbejdet i politimesterens svar. Jeg modtog endvidere to udtalelser af 19. september 2008 og 7. december 2009 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen og to udtalelser af 1. oktober 2009 og 3. februar 2010 fra Justitsministeriet.

Jeg bemærker at begge direktoratets udtalelser og de seneste udtalelser fra Politimesteren i Grønland og Justitsministeriet vedrører spørgsmålet om den måde hvorpå bekendtgørelsen af 20. april 2006 om anstaltsophold i Grønland blev kundgjort. Dette spørgsmål har jeg behandlet og afsluttet særskilt, jf. mit brev af 9. februar 2010 til Justitsministeriet (med brevet erklærede jeg mig enig med Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriet i at bekendtgørelsen burde have været kundgjort i Lovtidende).

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 1. Celler, forrum mv.

Jeg spurgte under inspektionen om hvilke planer for istandsættelse og/eller ombygning politiet i Grønland havde for så vidt angår den del af politistationen i Nuuk der udgør detentionen.

Repræsentanterne for Politimesteren i Grønland henviste som svar til at ansvaret for politiets bygningsmasse i forbindelse med politireformen var overgået til Slots- og Ejendomsstyrelsen.

Jeg gentog i rapporten om inspektionen mit spørgsmål idet jeg gik ud fra at Justitsministeriet eller Grønlands Politi havde søgt eller ville søge oplysninger hos Slots- og Ejendomsstyrelsen med henblik på at kunne besvare dette.

Politimesteren har oplyst at han den 18. juli 2008 har rettet henvendelse til Slots- og Ejendomsstyrelsen om spørgsmålet, og Justitsministeriet har oplyst at politimesteren på tidspunktet for ministeriets brev ikke havde modtaget svar om eventuelle påtænkte istandsættelsesarbejder.

Under henvisning til den tid som nu er gået, går jeg ud fra at politimesteren har fået svar fra Slots- og Ejendomsstyrelsen på sit spørgsmål om istandsættelsen af den del af politistationen i Nuuk der udgør detentionen. Jeg har ikke hørt nyt herom fra Politimesteren i Grønland eller Justitsministeriet, og jeg beder derfor fortsat om at modtage svar på mit spørgsmål.

Jeg konstaterede i inspektionsrapporten at tre personer i perioden fra den 13. juni til den 15. juli 2006 havde opholdt sig i detentionen i længere tid (Ap.nr. 338, 358 og 370/06): henholdsvis i ca. 9 dage, 37 dage og 30 dage. Og jeg bad politiet om at oplyse om disse personer er repræsentative for de længerevarende anbringelser i detentionen i Nuuk.

Politimesteren har under henvisning til en gennemgang af 26 tilbageholdte i første halvdel af 2006 oplyst at det næppe kan siges at være tilfældet.

Politiets gennemgang viser at 19 ud af de 26 tilbageholdte har været anbragt i detentionen i 1 til 21 dage. Justitsministeriet har i sit svar henvist hertil.

Jeg har noteret mig at de tre personer som jeg har henledt opmærksomheden på, har opholdt sig væsentligt længere tid i detentionen i Nuuk end gennemsnittet af tilbageholdte.

Jeg udtalte i rapporten at rengøringsstandarden på inspektionstidspunktet absolut ikke var i overensstemmelse med dagsbefalingens pkt. 1.1, men bemærkede samtidig at jeg under inspektionen havde noteret mig politiets forklaring om baggrunden herfor.

Jeg anførte endvidere at jeg gik ud fra at de erfaringer som politiet havde indvundet i sommerferieperioden 2006, ville føre til at der blev disponeret anderledes i fremtiden, og meddelte at jeg ikke foretog mig mere vedrørende dette spørgsmål.

Politimesteren er ikke kommet med bemærkninger hertil, men Justitsministeriet har anført følgende:

”Det fremgår af inspektionsrapporten, at det tilstedeværende personale ved inspektionen oplyste, at den rengøringsansvarlige havde ferie, og at fraværet af en afløser var hovedårsagen til detentionslokalernes utilfredsstillende stand. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at foretage sig yderligere, idet ministeriet dog går ud fra, at forholdet nu er bragt i orden, således at der også i ferieperioder foretages fornøden rengøring af detentionslokalerne.”

Jeg har noteret mig at Justitsministeriet andre steder i udtalelsen har anført at Politimesteren i Grønland har modtaget en kopi heraf, og jeg har således ikke grundlag for at foretage mig mere på dette punkt.

Ad 4. Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter

Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt vejledningen rutinemæssigt udleveres til de detentionsanbragte, jf. dagsbefalingens pkt. 3.9, 4.9 og 5.9.

Politimesteren har oplyst at vejledningen rutinemæssigt udleveres; i enkelte tilfælde først i forbindelse med løsladelsen.

Justitsministeriet har henvist hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 5. Andre forhold

Idet jeg henviste til dagsbefalingens pkt. 4.9 – hvorefter tilbageholdte så vidt muligt bør have lejlighed til at komme i fri luft en halv time hver dag – anførte jeg i rapporten at jeg gik ud fra at der var tale om en forglemmelse når bestemmelsen ikke er gentaget i dagsbefalingens kapitel 5 (om domfældte personer). Og jeg henledte således politimesterens opmærksomhed på forholdet.

Politimesteren har oplyst at der ikke er tale om en forglemmelse og har henvist til at bekendtgørelsen om anstaltsophold i Grønland stiller krav om at domfældte normalt skal have adgang til mindst 1 time i fri luft.

Jeg anførte endvidere følgende om udstrækningen af adgang til fri luft (for en tilbageholdt):

"Det fremgår af en (anden) konkret klagesag som jeg har modtaget underretning om fra Grønlands Politi, at kredsretten i Nuuk har bestemt at en tilbageholdt i detentionen i Nuuk skal/skulle have to gange en halv times frisk luft hver dag (j.nr. 2006-3376-627, politiets j.nr. 55pm-00170-00061-06).

Kredsrettens afgørelse er ikke begrundet med den pågældende tilbageholdtes konkrete forhold, men fremtræder umiddelbart som en afgørelse der gælder alle tilbageholdte og afsonere i detentionen i Nuuk.

Jeg beder Grønlands Politi om at oplyse om alle tilbageholdte og afsonere får mulighed for ophold i fri luft to gange en halv time hver dag i overensstemmelse med kredsrettens kendelse."

Om kredsrettens kendelse har politimesteren anført at der er tale om en konkret beslutning i forhold til denne tilbageholdte.

Justitsministeriet har erklæret sig enig med politimesteren og har yderligere anført at kredsrettens kendelse fremstår som en compensation for at den pågældende ikke dagligt var blevet tilbudt en halv time i fri luft som foreskrevet, og som compensation for at der i detentionen havde været begrænsede muligheder for at anvende detentionens fællesareal til gavn for den pågældende idet der havde været anbragt en medsigtet i detentionen.

Justitsministeriet har tilføjet at udgangspunktet om en halv time i fri luft er blevet opretholdt i den nyeste version af politimesterens dagsbefaling.

Jeg har noteret mig det anførte og foretager mig ikke mere på dette punkt.

Ad 6.1. Lidt om sagerne

Jeg bad politiet i Nuuk om nærmere oplysninger om anbringelsen i detentionen af 2 personer der ifølge anholdelsesprotokollen blev anholdt tidligt om morgenen den 1. juli 2006 på grund af brugstyveri af en båd.

Om de nævnte to personer anførte jeg følgende i rapporten:

”Om den første af disse (Ap.nr. 352/06) fremgår det af detentionsblanketten at han blev anbragt i ”Venterum”, mens den anden (Ap.nr. 353/06) blev anbragt i detentionsrum nr. 3. Det fremgår ikke af detentionsblanketten om de anholdte var påvirket af spiritus, og om anbringelsen af dem i detentionen kan ligestilles med en venterumsanbringelse i Danmark. Det forhold at de pågældende tilsyneladende ikke blev undergivet en lægeundersøgelse, kunne tyde på at det er tilfældet. Derimod tyder det forhold at de begge først blev afhørt til politirapport om aftenen den 1. juli 2006 – og at de ikke blev løsladt umiddelbart herefter, men først næste dags morgen (henholdsvis kl. 08.50 og kl. 09.10) – på at de navnlig blev anbragt i detentionen fordi de var berusede.”

Politimesteren har om årsagen til den sene løsladelse anført:

”at de to anholdte foruden brugstyveri blev sigtet for tyverier forøvet under turneen med en brugsstjålet jolle. Der blev derfor foretaget ransagning på de anholdtes respektive bopæle den efterfølgende morgen, da der var tilstrækkeligt med politipersonale til at varetage denne opgave.”

Justitsministeriet har henvist til det som politimesteren har anført – og herunder at de pågældende ikke blev underkastet en lægeundersøgelse idet de var ædru.

Politimesteren har endvidere anført at begge blev løsladt den 2. juli 2006 om morgenen, og at der således, som jeg antog i rapporten, er tale om en skrivefejl at der for den enes vedkommende er noteret løsladelse den 3. juli 2006.

Jeg lægger herefter til grund at disse to persons ophold i detentionen må sidestilles med en – noget langvarig – venterumsanbringelse i Danmark.

Jeg anførte i rapporten at jeg, indtil jeg modtog nærmere oplysninger, betragtede begge disse anholdte – hovedsageligt – som berusere.

På baggrund af de modtagne oplysninger må jeg konstatere at min undersøgelse kun angår 8 berusere – og ikke 10 (og endvidere 15 sager (vedrørende 14 personer) om ikke berusere).

I en af de 15 sager om (hovedsageligt) ikke berusere anførte jeg om en anholdt at han efterfølgende blev tilbageholdt og først løsladt efter adskillige dage (Ap.nr. 332/06, j.nr. 5510-97431-00386). Det fremgik ikke umiddelbart af de foreliggende akter hvor længe den pågældende var anbragt i detentionen i Nuuk, og jeg bad derfor om nærmere oplysninger om denne sag fra politiet i Nuuk – herunder oplysninger om hvor den pågældende opholdt sig i tiden mellem anholdelsen og indsættelsen i detentionen (et tidsrum på mindst 8 timer). Jeg henviste til at det af såvel anholdelsesprotokollen som detentionsblanketten fremgår at han blev anholdt den 17. juni 2006, kl. 09.50 på grund af vold, men afgivet til detentionen (henholdsvis visiteret) den 19. juni 2006, kl. 18.15.

Politimesteren har oplyst at den pågældende blev anholdt af politiet i Qeqertarsuaq den 17. juni 2006, kl. 09.50, at han blev fremstillet i grundlovsforhør den 18. juni 2006, kl. 09.30 (hvor det blev besluttet at han skulle tilbageholdes til den 30. juni 2006), og at den pågældende blev afgivet til detentionen (i Nuuk) den 19. juni 2006, kl. 18.15 hvorfra han den 29. juni 2006 blev løsladt.

Politimesteren har tilføjet at alle tilførsler til detentionsblanketten (således) er korrekte, at den pågældende således – før han den 19. juni 2006 blev indsat i detentionen i Nuuk – har været tilbageholdt i Qeqertarsuaq, transporteret til Nuuk og afhentet i lufthavnen.

Justitsministeriet har for så vidt angår denne sag henvist til politimesterens udtalelse.

Også disse oplysninger har jeg noteret mig.

Ad 6.3. Belægning

Jeg bad i rapporten om nærmere oplysninger om det eventuelle omfang af overbelægning i detentionen.

Politimesteren har anført at hvis overbelægning defineres som alt over 4 anbragte i detentionen (med 4 detentionsceller), har der – i perioden 1. januar til 28. februar 2006 på i alt 59 dage – været overbelæg i 5 tilfælde:

”(...) idet der har været anbragt op til 5 anholdte af gangen i 4 tilfælde og 6 anholdte i 1 tilfælde. Nemlig 1 anholdt den 09.01.06 i 2 timer og 30 min., 1 anholdt den 13.01.06 i 20 min., 1 anholdt den 26.01.06 i 1 time og 15 min., 1 anholdt den 06.02.06 i 12 timer og 30 min., 1 anholdt den 15.02.06 i 1 time og 30 min. og 1 anholdt samme dag i 1 time.”

Jeg forstår det anførte på den måde at der i perioden fra den 9. januar til den 15. februar 2006 har opholdt sig 3-4 tilbageholdte/domfældte mere permanent i detentionen, således at der konstateres overbelægning på de tidspunkter hvor detentionen midlertidigt også skal bruges til anbringelse af anholdte/berusere i kortere tid (de ovennævnte 5 tilfælde den 9., 13. og 26. januar 2006 og 6. og 15. februar 2006).

Jeg beder politimesteren om at oplyse om jeg har forstået dette korrekt. Jeg beder endvidere politimesteren om at oplyse hvorledes der forholdes med de anbragte (berusere/anholdte/tilbageholdte/domfældte) i tilfælde af overbelægning.

Ad 6.4. Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.

Jeg anførte i rapporten at det – bl.a. af den supplerende overskrift på detentionsblanketten (”vedr. berusere, anholdte, tilbageholdte og anstaltsdømte, der indsættes i detentionen”) – synes at fremgå at pligten til at udfylde en detentionsblanket tilsyneladende først indtræder i forbindelse med selve indsættelsen i detentionen.

Jeg anførte endvidere at dagsbefalingen, hvis denne forståelse lægges til grund, hermed adskiller sig fra reglerne for tilbageholdelse af berusede personer i Danmark hvorefter også de foranstaltninger i forhold til berusede personer der består i tilbageholdelse med henblik på overgivelse til andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, indbringelse til hospital eller til forsorgshjem eller lignende, skal fremgå af detentionsrapporten.

Jeg bad Politimesteren i Grønland om at oplyse om jeg har forstået dagsbefalingen rigtigt på dette punkt.

Jeg bad endvidere politimesteren om en udtalelse om hvorvidt det ville være formålstjenligt om der var pligt til at udfærdige en detentionsblanket også i sager som ender uden at den pågældende bliver anbragt i detentionen. Jeg sigtede til at det behov for dokumentation som der med reglerne i dagsbefalingens pkt. 2.8 mv. er taget højde for, efter omstændighederne også synes at kunne være til stede selv om sagen ender med at den pågældende bliver kørt hjem eller andet.

Politimesteren har oplyst at en beruset person som frihedsberøves, skal opdateres i den elektroniske anholdelsesprotokol (for så vidt angår anholdelsesdato og -tidspunkt, initialer på anholdende polititjenestemand/betjent, visitation, grundlag for anholdelsen, oplysninger om eventuel spirituspåvirkethed, og endvidere opdatering ved evt. lægeundersøgelse, grundlovsforhør, overførsel og løsladelse).

Politimesteren har endvidere anført at de ovennævnte opdateringer efter hans opfattelse dækker det behov for dokumentation som der med reglerne i dagsbefalingens pkt. 2.8 er taget højde for.

Jeg har noteret mig det som politimesteren har anført.

Om ét tilfælde ud af 2 tilfælde af frihedsberøvelse, hvor jeg ikke havde modtaget en detentionsblanket, men alene en "[u]dskrift af punkt fra døgnrapporten", skrev jeg følgende i rapporten:

"I det andet tilfælde (Ap.nr. 342/06) er der i døgnrapporten anført følgende:

'... ringer i svært beruset tilstand og vrøvler om selvmord og hendes lille søn.

Patrolje 05 med KMM og CSV til stedet, der kører hende til lægeklinikken og fremstiller hende for læge ... der vurderer hende som ikke selvmordstruet – men fuld – og egnet til detentionsanbringelse – 05 retur for evt. afhentning af beruseren, der så køres tilbage til bopælen idet hun har møget patruljebilen til med afføring og urin.

Patruljebilen sprittes af med husholdningssprit.'

Jeg har noteret mig at lægen ikke anså den pågældende for at være selvmordstruet.

Hvis det der er anført i døgnrapporten, tages helt bogstaveligt, blev den pågældende kvinde (og mor) ikke indsat i detentionen fordi hun var (for) fuld.

Jeg går dog ikke ud fra at døgnrapporten skal forstås på den måde, og jeg beder politiet i Nuuk om nærmere oplysninger om denne anholdelse/den anholdte."

Politimesteren har oplyst af den pågældende blev anholdt den 25. juni 2006, kl. 11.45, og løsladt samme dag kl. 12.30 på hvilket tidspunkt hun blev fremstillet for en læge med henblik på en vurdering af om hun var selvmordstruet. Da dette ikke var tilfældet, og da dette var den primære årsag til anholdelsen, blev den pågældende løsladt til bopælen.

Efter dagsbefalingens pkt. 2.1. (grundlaget for indsættelse) skal politiet "i det omfang det er forsvarligt" overgive berusede personer til andre i stedet for at indsætte dem i detentionen. De berusede som der er tale om, er efter dagsbefalingens pkt. 2.1 personer som politiet skal tage sig af fordi de er berusede (og derfor ikke kan tage vare på sig selv), og som træffes under forhold der indebærer en fare for den pågældende selv eller andre (eller den offentlige orden og sikkerhed).

Umiddelbart kan politimesterens udtalelse forstås således at faren for den pågældende kvinde/mor forsvandt med resultatet af lægeundersøgelsen, og at betingelserne for frihedsberøvelse dermed ikke (længere) var opfyldt. Udtalelsen kunne dog også forstås således at der på bopælen var andre der med dagsbefalingens ord kunne tage sig af den pågældende – som jeg fortsat forstår var stærkt påvirket af alkohol, og som derfor ikke umiddelbart var i stand til at tage vare på sig selv.

Jeg beder under henvisning til det som jeg har anført ovenfor, politimesteren om at uddybe sit svar. Jeg beder endvidere politimesteren om at oplyse om politiet i forbindelse med anholdelsen af kvinden/moderen undersøgte hvor den pågældendes "lille søn" befandt sig.

Jeg henviste i rapporten til at detentionsblanketten ifølge dagsbefalingen "nøje" skal udfyldes med henblik på at tilvejebringe dokumentation for en lang række forhold. Jeg anførte i fortsættelse heraf at det ville være naturligt om politiet med en streg eller et minus skulle angive hvis en rubrik i detentionsblanketten der er omfattet af dagsbefalingens dokumentationskrav, i det konkrete tilfælde ikke kan udfyldes. Og jeg bad om politimesterens bemærkninger hertil.

Politimesteren har oplyst at det i den reviderede dagsbefalings pkt. 2.8 er anført at rubrikker der ikke er relevante for den enkelte indsættelse, skal overstreges.

Politimesteren har dog samtidig anført at politiet – hvis detentionsblanketten udfærdiges elektronisk (hvilket jeg forstår nu er den absolutte hovedregel) – skal "foretage en aktiv handling for at springe et felt over", og at det derfor ikke er

"relevant, at politiet med en streg eller et minus angiver hvis en rubrik i detentionsblanketten, der er omfattet af dagsbefalingens dokumentationskrav, i det konkrete tilfælde ikke kan udfyldes".

På baggrund af det som politimesteren har anført på s. 8 i sin udtalelse (om underretning af forældre/de sociale myndigheder) – at det ikke er muligt at udfylde de øvrige punkter hvis ikke de forudgående rubrikker er udfyldt – forstår jeg at den nævnte ”aktive handling” i forbindelse med udfærdigelsen af detentionsblanketten består i andet – og mere – end et tryk på tastaturets tabulatorknap eller anvendelse af piletasterne på tastaturet.

Jeg foretager mig under henvisning hertil ikke mere på dette punkt.

Ad 6.5. Udskrift af kriminalregisteret

Under henvisning til at jeg i intet af de 24 tilfælde af anbringelse i detentionen som min undersøgelse omfatter, havde modtaget en udskrift af kriminalregisteret, bad jeg i rapporten politiet i Nuuk om nærmere oplysninger om politiets praksis for så vidt angår søgning i kriminalregisteret.

Jeg henstillede endvidere til politimesteren at overveje om det ikke ville være hensigtsmæssigt om der i detentionsblanketten var en rubrik til angivelse af at en sådan søgning var foretaget (og med hvilket resultat). Jeg bad endvidere om underretning om hvad min henstilling førte til.

Politimesteren har oplyst at det i forbindelse med indførelsen af den elektroniske anholdelsesprotokol (og dermed også den elektroniske detentionsblanket) blev overvejet om der skulle indføres en ”særsøgt rubrik til KR-udskrifter”. Resultatet af disse overvejelser blev dog at det efter politimesterens opfattelse var tilstrækkeligt at det af dagsbefalingen fremgår at en udskrift af kriminalregisteret skal udskrives og opbevares sammen med detentionsblanketten i 2 år.

Jeg tager til efterretning at politimesteren har efterkommet min henstilling. Jeg har endvidere noteret mig resultatet af politimesterens overvejelser.

Om politiet i Nuuks praksis for søgning i kriminalregisteret har politimesteren anført at der foretages 2 søgninger i registeret på de anholdte: en søgning i det grønlandske politis eget personregister (POLSYS) efter eventuelle verserende sager og en søgning i det danske kriminalregister.

Politimesteren har endvidere anført at der ikke hidtil er blevet foretaget print, men at vagtpersonalet nu er pålagt at lave et print til supplerende af oplysningerne i detentionsblanketten i øvrigt.

Justitsministeriet har henvist til politimesterens udtalelse.

Jeg har noteret mig oplysningerne om politiets praksis for søgning i kriminalregisteret mv. – herunder at vagtpersonalet hos politiet i Nuuk er blevet pålagt altid at lave et print.

Ad 6.6. Lægeundersøgelse

Jeg anførte i rapporten at jeg i 2 af de 10 sager som angår berusere, ikke havde modtaget en lægeerklæring (Ap.nr. 352 og 353/06). Jeg henviste samtidig til at jeg i pkt. 6.1 i rapporten umiddelbart var gået ud fra at (også) disse to personer var indsat i detentionen som (hovedsageligt) berusere. Hvis dette var tilfældet, bad jeg politiet i Nuuk om oplysning om hvorfor disse 2 indsatte ikke blev fremstillet for en læge.

Politimesteren har oplyst at de pågældende blev anholdt i forbindelse med kriminallovsovertrædelser, at de ikke var berusere – men ædru – og at de derfor ikke blev fremstillet for en læge.

Det har jeg noteret mig (jeg henviser om disse to personer også til pkt. 6.1 ovenfor).

De pågældende blev ifølge anholdelsesprotokollen anholdt kl. 15.30 den 1. juli 2006 og først løsladt om morgenen den 3. juli 2006, henholdsvis kl. 09.10 og kl. 08.50; tilsyneladende uden at være fremstillet i grundlovsforhør.

Jeg har ovenfor under pkt. 6.1 – lige som politimesteren – lagt til grund at der er tale om en skrivefejl, og at de begge blev løsladt den 2. juli 2006 om morgenen.

Jeg spurgte i rapporten nærmere til lægetilsynet i et tilfælde hvor det i detentionsblanketten er oplyst at der fandt lægetilsyn sted, men hvor lægeerklæringen ikke var vedlagt (det fremgår af detentionsblanketten at der ikke blev foretaget visitation fordi den pågældende var "helt afklædt efter undersøgelsen"). Jeg henviser til Ap.nr. 358/06.

Politimesteren har oplyst at den pågældende blev fremstillet for en læge – og at han dér blev afklædt og at hans tøj blev sikret til bl.a. DNA-analyse – og at en blodprøve viste en promille på 0,08 svarende til at den pågældende var ædru. Der er således ikke udfærdiget en lægeerklæring med hensyn til om den anholdte var egnet til detentionsanbringelse.

Justitsministeriet har henvist til det som politimesteren har anført.

Jeg har noteret mig at den gennemførte lægeundersøgelse havde et andet sigte, og at den pågældende på ingen måde var beruset (uanset at han umiddelbart var blevet vurderet som påvirket i let grad).

Jeg bad politiet i Nuuk om at oplyse hvorfor en anden (ung) detentionsanbragt – der ifølge detentionsblanketten var påvirket af spiritus i svær grad – ikke blev fremstillet for en læge; i modsætning til de andre unge som er omfattet af min undersøgelse.

Politimesteren har oplyst at den pågældende ikke blev fremstillet for en læge på grund af travlhed hos vagten og på lægeklinikken, at lægeklinikken efter aftale med politiet i Nuuk skulle have givet besked når klinikken havde tid til at udføre lægeundersøgelsen, men at hverken lægeklinikken eller politiet fik fulgt op på denne aftale.

Justitsministeriet har fundet at det er beklageligt at denne detentionsanbragte ikke blev fremstillet for en læge – også henset til den pågældendes unge alder og graden af spirituspåvirkethed. Ministeriet har dog under henvisning til at der er tale om et enkeltstående forhold, ikke fundet anledning til at foretage sig yderligere.

Jeg er enig med Justitsministeriet i at forholdet er beklageligt. Jeg har ovenfor under pkt. 1 noteret mig at Politimesteren i Grønland har modtaget en kopi af Justitsministeriets udtalelse, og jeg foretager mig ikke mere i den anledning.

Ad 6.7. Visitation

Jeg bad politiet i Nuuk om at oplyse hvordan det skal forstås når der i detentionsblanketten i 2 tilfælde foreligger en kvittering fra de detentionsanbragte i forbindelse med løsladelsen uanset at de pågældende tilsyneladende ikke var blevet frataget effekter eller penge ved anholdelsen (Ap.nr. 351 og 324/06).

Politimesteren har om den detentionsanbragte i sagen Ap.nr. 324/06 oplyst at denne ikke fik frataget noget i forbindelse med indsættelsen i detentionen, og at en kvittering således var "ufornøden", at der er kvitteret på detentionsblankettens forside, og at den pågældende polititjenestemand ligeledes har kvitteret.

Politimesteren har som en forklaring anført at den pågældende betjent er en "sommermand" (jeg forstår dette som en dansk polititjenestemand) der tilsyneladende ikke har været fuldt fortrolig med de grønlandske rutiner.

Justitsministeriet har henvist til politimesterens redegørelse.

Jeg har noteret mig det som politimesteren har anført om den konkrete sag/kvittering. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål uanset at mit (tilsvarende) spørgsmål om sagen med Ap.nr. 351/06 ikke er blevet besvaret.

Jeg konstaterede at der blandt de 24 detentionsindsatte som indgår i min undersøgelse, kun er én kvinde (Ap.nr. 371/06). Jeg noterede mig at visitationen ifølge detentionsblanketten blev foretaget af "PKR" der også – sammen med to kolleger – havde foretaget anholdelsen af den senere detentionsanbragte, og jeg bad politiet i Nuuk om at oplyse om den pågældende polititjenestemand er en kvinde og om nærmere oplysninger om denne visitation og politiets praksis for visitation i disse tilfælde.

Politimesteren har oplyst at den pågældende PKR er en (mandlig) reservepolitibetjent, at de øvrige initialer ligeledes dækker over mandlige polititjenestemænd, og at der ikke var kvindelige kolleger på vagt den pågældende nat hvorfor visitationen blev gennemført af mandlige politifolk.

Politimesteren har endvidere anført at det er beklageligt at der ikke blev tilkaldt en kvindelig kollega til at forestå visitationen i overensstemmelse med politiets faste praksis hvorefter kvinder bliver visiteret af kvinder.

Justitsministeriet har ligeledes fundet forholdet beklageligt og har med en kopi af sin udtalelse til mig bedt politimesteren om at indskærpe over for Nuuk Politi at visitationer så vidt muligt skal foretages af personer af samme køn som den (senere) detentionsanbragte.

Jeg lægger på baggrund af politimesteren og Justitsministeriets udtalelser til grund at der har været tale om en "videregående" visitation (en visitation der kan krænke blufærdigheden). Jeg er herefter enig med politimesteren og ministeriet i at den endelige visitation af den pågældende burde have afventet at der var blevet tilkaldt en kvindelig kollega til at forestå visitationen.

Da Justitsministeriet har bedt politimesteren om at indskærpe pligten til at sådanne visitationer skal foretages af personer af samme køn som den detentionsanbragte, over for Nuuk Politi, foretager jeg mig ikke mere i anledning af den konkrete sag eller spørgsmålet generelt.

Ad 6.8.2. Tilsyn med berusere mv.

Jeg gik i rapporten ud fra at det tekniske udstyr i detentionen i Nuuk er godkendt af Rigspolitiet. Dette har Justitsministeriet, efter at have rettet henvendelse til Rigspolitiet, bekræftet.

Jeg kritiserede i rapporten at minimumsreglen om tilsyn mindst hver halve time i 2 af de 24 sager ifølge detentionsblanketten ikke var blevet overholdt. Justitsministeriet har i sin udtalelse til mig ligeledes fundet dette beklageligt og har samtidig anført at ministeriet går ud fra at dagsbefalingens forskrifter om tilsyn er blevet eller vil blive indskærpet over for politiet i Nuuk. Justitsministeriet har endvidere oplyst at politimesteren er blevet gjort bekendt med ministeriets opfattelse (ved kopi af udtalelsen).

Dette har jeg noteret mig.

Jeg spurgte i rapporten til politiets tilsyn med en person som var anholdt efter et mistænkeligt dødsfald, og som – ifølge detentionsblanketten – blev lægeundersøgt, men som der tilsyneladende først blev ført tilsyn med efter at afhøringen af den pågældende var afsluttet (Ap.nr. 358/06).

Politimesteren har for så vidt angår politiets tilsyn med denne person henvist til sin besvarelse ovenfor under pkt. 6.6. (politimesterens svar på mit spørgsmål om lægeundersøgelsen af den pågældende).

Det fremgår af svaret at politiet forlod "gerningsstedet" med den anholdte kl. 06.15 og kørte ham til politistationen hvor han, som sigtet i en drabssag, blev fremstillet for en læge for nærmere undersøgelse under anvendelse af "PU-kit". Det fremgår endvidere

af svaret at der kl. 07.35 – i forbindelse med denne større lægeundersøgelse – blev udtaget en blodprøve der efterfølgende viste en promille på 0,08. Det fremgår endelig af svaret at der ikke er overensstemmelse mellem de tidsmæssige oplysninger i anholdelsesprotokollen, detentionsblanketten og afhøringsrapporten (for så vidt angår tidspunktet for indsættelsen i detentionen). Af afhøringsrapporten fremgår det således at den pågældende var til afhøring i tidsrummet fra kl. 08.53 til kl. 09.17.

Jeg lægger under henvisning til det som politimesteren har oplyst, til grund at den pågældende efter indbringelsen til politistationen og lægeundersøgelsen, der som anført af politimesteren var af en mere omfattende karakter, blev afhørt af politiet, og at han først derefter – kl. ca. 09.20 – blev indsat i detentionen (og altså ikke var indsat i detentionen forud for politiets afhøring af ham).

Herefter bortfalder mit spørgsmål om politiets tilsyn forud for afhøringen af den anholdte.

Ad 6.9. Afgivelse af detentionsanbragte (tilbageholdte og domfældte) til anstalten for domfældte som "dagfolk"

Jeg skrev bl.a. følgende i rapporten:

"Det fremgår af dagsbefalingens pkt. 4.9 og 5.9 at tilbageholdte og domfældte i Qaqortoq, Nuuk, Aaisaat og Ilulissat – i lyset af reglerne i § 18d i lov om rettens pleje i Grønland og anstaltsbekendtgørelsens § 35 – så vidt muligt efter aftale med de lokale anstalter, skal afgives til anstalterne i dagtimerne til ophold dér som "dagfolk".

Efter tilkomsten af Anstalten for domfældte i Sisimiut i sommeren 2006 må denne regel også antages at gælde for tilbageholdte og domfældte i detentionen i Sisimiut.

Jeg går ud fra at Grønlands Politi er opmærksom herpå i forbindelse med den revision af dagsbefalingen som efter det oplyste er i gang.

Jeg beder Grønlands Politi om at oplyse hvorledes det kommer til at forholde sig med de (eventuelle) tilbageholdte og domfældte der efter tilkomsten i sommeren 2007 af den planlagte midlertidige anstalt i Kangerlussuaq måtte blive anbragt i detentionen samme sted."

Politimesteren har oplyst at der i forbindelse med revideringen af dagsbefalingen er tilføjet at dagsbefalingens pkt. 4.9 og 5.9 også gælder for anbragte i detentionen i Si-simiut – og for andre politidistrikter hvor der måtte blive etableret permanente anstalter for domfældte.

Justitsministeriet har henvist til politimesterens svar.

Jeg tager det som politimesteren har oplyst, til efterretning.

Politimesteren har ikke besvaret mit spørgsmål om hvorledes det forholder sig med de eventuelt tilbageholdte og domfældte der – efter tilkomsten af den midlertidige anstalt for domfældte i Kangerlussuaq – måtte blive anbragt i detentionen samme sted.

Da den midlertidige anstalt i Kangerlussuaq er lukket igen, har jeg valgt ikke at gentage mit spørgsmål.

Jeg pegede i rapporten på at 3 af de 14 detentionsanbragte (ikke berusere) der er omfattet af min undersøgelse, blev overført til Anstalten for domfældte i Nuuk (Ap.nr. 338, 358 og 370/06) efter at de havde tilbragt henholdsvis 9 dage, 37 dage og 30 dage i detentionen. Og jeg bad politiet i Nuuk om oplysninger om i hvilket omfang disse tre detentionsanbragte har opholdt sig i anstalten for domfældte i dagtimerne i den periode hvor de var registreret som anbragt i detentionen.

Politimesteren har oplyst at ingen af de 3 personer havde opholdt sig i anstalten som dagfolk. Politimesteren har dog pointeret at der på de angivne tidspunkter var andre personer som opholdt sig i anstalten som dagfolk, men altså ingen af dem som jeg har nævnt.

Politimesteren har mere generelt anført at politiet som hovedregel søger at afgive alle tilbageholdte til anstalten som dagfolk medmindre det af efterforskningsmæssige årsager ikke er hensigtsmæssigt.

Politimesteren har dog samtidig anført at anstalten i perioder med fuld belægning ikke har været i stand til at modtage tilbageholdte i detentionen som dagfolk.

Justitsministeriet har henvist til politimesterens svar.

Jeg har noteret mig det anførte.

Jeg bad i rapporten politiet om at oplyse hvor længe den tilbageholdte som jeg talte med under inspektionen, var indsat i detentionen inden han blev overført til Anstalten for domfældte i Nuuk (j.nr. 55PM-00170-00049-06). Jeg bad endvidere om oplysning om hvorvidt den pågældende på noget tidspunkt opholdt sig i dagtimerne i Anstalten for domfældte i Nuuk mens han var anbragt i detentionen.

Politimesteren har oplyst **at** den tilbageholdte som jeg talte med, var indsat i detentionen i perioden 11. august til 22. december 2006 i en større narkosag (på nær 15 dage i oktober), **at** han fra den 2. til den 17. oktober 2006 var anbragt i Anstalten for domfældte i Nuuk, **at** han af efterforskningsmæssige grunde den 17. oktober 2006 blev tilbageført til detentionen, og **at** han af samme grund ikke var dagmand i anstalten på noget tidspunkt.

Også disse oplysninger har jeg noteret mig.

Ad 6.10. Løsladelse

Jeg noterede mig i rapporten at løsladelsestidspunktet ikke er omfattet af dokumentationskravet i dagsbefalingens pkt. 2.8, og jeg bad i fortsættelse af mine spørgsmål under pkt. 6.5 (om en rubrik til angivelse af om der er foretaget søgning i kriminalregisteret) om en udtalelse fra politimesteren om hvorvidt dette er hensigtsmæssigt. Jeg henviste bl.a. til at det i 4 af de i alt 25 sager som er omfattet af min undersøgelse, hverken af rubrikken på s. 1 (om løsladelsestidspunktet) eller på anden måde var muligt at udlede hvornår de pågældende var blevet løsladt.

Politimesteren har svaret at løsladelsestidspunktet i forbindelse med revideringen af dagsbefalingen er blevet omfattet af dokumentationskravet i pkt. 2.8.

Justitsministeriet har henvist til det som politimesteren har anført.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad 6.11. Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte

Jeg konstaterede i rapporten at der blandt de 24 personer som er omfattet af min undersøgelse, var 4 personer under 18 år (alle født i 1989). Jeg konstaterede endvidere at der i intet af de 4 tilfælde tilsyneladende er sket underretning af hjemmet og/eller de

sociale myndigheder, og jeg bad derfor politiet i Nuuk om nærmere oplysninger herom.

Politimesteren har oplyst at det fremgår af afhøringsrapporterne vedrørende de 3 førstnævnte at forældrene til den ene forgæves er søgt underrettet, og at afhøringen af den pågældende blev overværet af en repræsentant for socialforvaltningen.

Politimesteren har endvidere oplyst at mødrene til de 2 øvrige af disse 3 var til stede under afhøringerne, men at de nærmere tidspunkter for underretningerne af forældrene/socialforvaltningen ikke foreligger.

Politimesteren har endvidere – for så vidt angår sagen med Ap.nr. 350/06 (den pågældende var anholdt for gadeuorden) – oplyst at hjemmet i strid med normal procedure ikke ses at være underrettet og ej heller er forsøgt underrettet. Dette har politimesteren beklaget, og Justitsministeriet har henvist hertil.

Jeg er enig med politimesteren – og Justitsministeriet – i at dette er beklageligt.

Jeg henstillede til politimesteren at overveje om der er grundlag for at føje en rubrik til detentionsblanketten til brug for angivelse af den pligtmæssige underretning af de sociale myndigheder (og for så vidt angår berusere underretning af hjemmet) vedrørende unge under 18 år der anbringes i detentionen som berusere eller anholdes som sigtet. Tilsvarende gælder spørgsmålet om hvorvidt dokumentationskravet i dagsbefalingens pkt. 2.8 bør omfatte denne pligt.

Politimesteren har som svar anført at der i forbindelse med indførelsen af den elektroniske anholdelsesprotokol (og detentionsblanket) er indsat en sådan rubrik vedrørende underretning af forældre/sociale myndigheder, og at denne oplysning også er tilføjet i dagsbefalingens pkt. 2.8 (om dokumentationskrav).

Justitsministeriet har henvist til det som politimesteren har anført.

Jeg tager dette til efterretning.

Opfølgning

Jeg beder om at oplysningerne mv. fra politimesteren tilbagesendes gennem Justitsministeriet med henblik på ministeriets eventuelle bemærkninger hertil.

Underretning

Denne opfølgingsrapport sendes til politiet i Nuuk, Politimesteren i Grønland, Kriminalforsorgen i Grønland, Rigspolichefen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Lenart Frandsen
Inspektionschef